2025/2254

7.11.2025

ΑΠΟΦΑΣΗ (ΕΕ) 2025/2254 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 27ης Οκτωβρίου 2025

σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις πολιτικές απασχόλησης των κρατών μελών

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 148 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ([1]),

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ([2]),

Κατόπιν διαβούλευσης με την Επιτροπή των Περιφερειών,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Απασχόλησης ([3]),

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Δυνάμει του άρθρου 145 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης («ΣΛΕΕ»), τα κράτη μέλη και η Ένωση οφείλουν να εργάζονται για την ανάπτυξη συντονισμένης στρατηγικής για την απασχόληση και δη για να προάγουν τη δημιουργία εξειδικευμένου, εκπαιδευμένου και ευπροσάρμοστου εργατικού δυναμικού, καθώς και αγορών εργασίας χωρίς αποκλεισμούς που είναι ανθεκτικές, μελλοντοστραφείς και ανταποκρίνονται στις μεταβολές της οικονομίας, προκειμένου να επιτύχουν τους στόχους της ισόρροπης οικονομικής ανάπτυξης, της πλήρους απασχόλησης και της κοινωνικής προόδου, καθώς και του υψηλού επιπέδου προστασίας και βελτίωσης της ποιότητας του περιβάλλοντος, που ορίζονται στο άρθρο 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση («ΣΕΕ»). Σύμφωνα με το άρθρο 146 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ, τα κράτη μέλη οφείλουν να θεωρούν την προώθηση της απασχόλησης ως θέμα κοινού ενδιαφέροντος και να συντονίζουν τη σχετική δράση τους στα πλαίσια του Συμβουλίου.

(2) Δυνάμει του άρθρου 3 της ΣΕΕ, η Ένωση οφείλει να καταπολεμά τον κοινωνικό αποκλεισμό και τις διακρίσεις και να προωθεί την κοινωνική δικαιοσύνη και προστασία, την ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών, την αλληλεγγύη μεταξύ των γενεών και την προστασία των δικαιωμάτων του παιδιού. Δυνάμει του άρθρου 9 της ΣΛΕΕ, κατά τον καθορισμό και την εφαρμογή των πολιτικών και των δράσεών της, η Ένωση πρέπει να συνεκτιμά τις απαιτήσεις που συνδέονται με την προαγωγή υψηλού επιπέδου απασχόλησης, με τη διασφάλιση της κατάλληλης κοινωνικής προστασίας, με την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού, καθώς και με υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης, κατάρτισης και προστασίας της ανθρώπινης υγείας.

(3) Η Ένωση έχει αναπτύξει και εφαρμόσει μηχανισμούς συντονισμού των οικονομικών πολιτικών και των πολιτικών απασχόλησης. Ως μέρος των εν λόγω μηχανισμών, οι κατευθυντήριες γραμμές για τις πολιτικές απασχόλησης των κρατών μελών («κατευθυντήριες γραμμές») που παρατίθενται στο παράρτημα της απόφασης (ΕΕ) 2024/3134 του Συμβουλίου ([4]), μαζί με τις γενικές κατευθυντήριες γραμμές των οικονομικών πολιτικών των κρατών μελών και της Ένωσης, όπως παρατίθενται στη σύσταση (ΕΕ) 2015/1184 του Συμβουλίου ([5]), αποτελούν τις ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές. Οι κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση πρέπει να καθοδηγούν την υλοποίηση της πολιτικής στο επίπεδο των κρατών μελών και της Ένωσης, αντικατοπτρίζοντας την αλληλεξάρτηση μεταξύ των κρατών μελών. Η προκύπτουσα δέσμη συντονισμένων ενωσιακών και εθνικών πολιτικών και μεταρρυθμίσεων συνιστά ένα ενδεδειγμένο και συνολικά βιώσιμο μείγμα οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής και πολιτικής απασχόλησης, το οποίο αναμένεται να έχει θετικές δευτερογενείς επιπτώσεις στις αγορές εργασίας και την κοινωνία εν γένει, να ενισχύσει την οικονομική και κοινωνική ανθεκτικότητα και να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά τις μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες προκλήσεις, μεταξύ άλλων την ανάγκη για ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, την αβεβαιότητας όσον αφορά τις παγκόσμιες εμπορικές πολιτικές, καθώς και τις επιπτώσεις του επιθετικού πολέμου της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας και το ευρύτερο γεωπολιτικό πλαίσιο.

([1]) Γνώμη της 8ης Οκτωβρίου 2025 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα).
([2]) Γνώμη της 18ης Σεπτεμβρίου 2025 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα).
([3]) Γνώμη της 8ης Ιουλίου 2025 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα).
([4]) Απόφαση (ΕΕ) 2024/3134 του Συμβουλίου, της 2ας Δεκεμβρίου 2024, σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις πολιτικές απασχόλησης των κρατών μελών (ΕΕ L, 2024/3134, 13.12.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/3134/oj).
([5]) Σύσταση (ΕΕ) 2015/1184 του Συμβουλίου, της 14ης Ιουλίου 2015, σχετικά με τις γενικές κατευθυντήριες γραμμές των οικονομικών πολιτικών των κρατών μελών και της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ L 192 της 18.7.2015, σ. 27, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2015/1184/oj).

(4) Προκειμένου να ενισχύσουν την οικονομική και κοινωνική πρόοδο και την ανοδική σύγκλιση, να στηρίξουν την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση, να στηρίξουν τη βιομηχανική βάση, την παραγωγικότητα και την ανταγωνιστικότητα της Ένωσης, να αντιμετωπίσουν δημογραφικές προκλήσεις και να επιτύχουν συμπεριληπτικές και ανθεκτικές αγορές εργασίας στην Ένωση, τα κράτη μέλη θα πρέπει να αντιμετωπίσουν τις ελλείψεις εργατικού δυναμικού και δεξιοτήτων και να προωθήσουν ποιοτικές θέσεις εργασίας, καθώς και ποιοτική και χωρίς αποκλεισμούς εκπαίδευση και κατάρτιση για όλους, σύμφωνα με την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 5ης Μαρτίου 2025, με τίτλο «Μια Ένωση Δεξιοτήτων», με ιδιαίτερη έμφαση στη βελτίωση των βασικών δεξιοτήτων, σύμφωνα με το σχέδιο δράσης για τις βασικές δεξιότητες, καθώς και των δεξιοτήτων που σχετίζονται με την αγορά εργασίας, συμπεριλαμβανομένων των ψηφιακών και πράσινων δεξιοτήτων, ιδίως μεταξύ των μειονεκτούντων μαθητών και ενηλίκων. Τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να ενισχύσουν την εκπαίδευση και την κατάρτιση στους τομείς θετικές επιστήμες, τεχνολογία, μηχανική και μαθηματικά (STEM), σύμφωνα με το στρατηγικό σχέδιο για την εκπαίδευση στους τομείς STEM, να ενισχύσουν τη μελλοντοστραφή επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, ιδίως προσελκύοντας γυναίκες και κορίτσια στους τομείς STEM, και τη διά βίου αναβάθμιση δεξιοτήτων και επανειδίκευση, και να επιδιώξουν εκπαιδευτικά συστήματα χωρίς αποκλεισμούς, καθώς και να διασφαλίσουν αποτελεσματικές ενεργητικές πολιτικές για την αγορά εργασίας και βελτιωμένες συνθήκες εργασίας και ευκαιρίες σταδιοδρομίας, με παράλληλο σεβασμό του ρόλου και της αυτονομίας των κοινωνικών εταίρων. Όπως αναφέρεται στη σύσταση του Συμβουλίου της 16ης Ιουνίου 2022 ([6]), η συστηματική ενσωμάτωση της διάστασης της εκπαίδευσης και της κατάρτισης σε άλλες πολιτικές που σχετίζονται με την πράσινη μετάβαση σε μια διά βίου αντίληψη μπορεί να στηρίξει την υλοποίηση των εν λόγω πολιτικών. Η ενίσχυση των εν λόγω στοιχείων έχει ιδιαίτερη σημασία για τις λιγότερο ανεπτυγμένες, απομακρυσμένες και εξόχως απόκεντρες περιοχές της Ένωσης, όπου οι ανάγκες είναι πιεστικότερες. Οι ελλείψεις μπορούν να αντιμετωπιστούν περαιτέρω με τη βελτίωση της δίκαιης κινητικότητας εντός της ΕΕ για τους εργαζόμενους και τους εκπαιδευόμενους και την προσέλκυση και διατήρηση ταλέντων από χώρες εκτός της Ένωσης. Επιπλέον, θα πρέπει να ενισχυθούν οι δεσμοί μεταξύ των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης και της αγοράς εργασίας, καθώς και να αναγνωρίζονται και να επικυρώνονται οι δεξιότητες, οι γνώσεις και οι ικανότητες που αποκτώνται μέσω μη τυπικής και άτυπης μάθησης.

(5) Οι κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση συνάδουν με το νέο πλαίσιο οικονομικής διακυβέρνησης της Ένωσης, το οποίο τέθηκε σε ισχύ στις 30 Απριλίου 2024 ([7]), και με την ισχύουσα νομοθεσία και διάφορες πρωτοβουλίες της Ένωσης, μεταξύ άλλων τις συστάσεις του Συμβουλίου της 14ης Ιουνίου 2021 ([8]), της 29ης Νοεμβρίου 2021 ([9]), της 5ης Απριλίου 2022 ([10]), της 16ης Ιουνίου 2022 ([11]), της 28ης Νοεμβρίου 2022 ([12]), της 8ης Δεκεμβρίου 2022 ([13]), της 30ής Ιανουαρίου 2023 ([14]), της 12ης Ιουνίου 2023 ([15]) και της 27ης Νοεμβρίου 2023 ([16]), τη σύσταση (ΕΕ) 2021/402 της Επιτροπής ([17]), το ψήφισμα του Συμβουλίου της 26ης Φεβρουαρίου 2021 ([18]), τις ανακοινώσεις της Επιτροπής, της 9ης Δεκεμβρίου 2021 με τίτλο «Οικοδόμηση μιας οικονομίας στην υπηρεσία των ανθρώπων: σχέδιο δράσης για την κοινωνική οικονομία», της 30ής Σεπτεμβρίου 2020 με τίτλο «Σχέδιο δράσης για την ψηφιακή εκπαίδευση 2021-2027», της 3ης Μαρτίου 2021 με τίτλο «Ένωση ισότητας: στρατηγική για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία 2021-2030», της 7ης Σεπτεμβρίου 2022 σχετικά με την ευρωπαϊκή στρατηγική για τη φροντίδα, της 1ης Φεβρουαρίου 2023 με τίτλο «Βιομηχανικό σχέδιο της Πράσινης Συμφωνίας για την εποχή των μηδενικών καθαρών εκπομπών», της 25ης Ιανουαρίου 2023 με τίτλο «Ενίσχυση του κοινωνικού διαλόγου στην Ευρωπαϊκή Ένωση», της 11ης Οκτωβρίου 2023 με τίτλο «Δημογραφική αλλαγή στην Ευρώπη: μια εργαλειοθήκη για δράση», της 28ης Σεπτεμβρίου 2022 με τίτλο «Βελτίωση της εκτίμησης των διανεμητικών επιπτώσεων των πολιτικών των κρατών μελών», και της 20ής Μαρτίου 2024 με τίτλο «Ελλείψεις εργατικού δυναμικού και δεξιοτήτων

([6]) Σύσταση του Συμβουλίου, της 16ης Ιουνίου 2022, σχετικά με τη μάθηση για την πράσινη μετάβαση και τη βιώσιμη ανάπτυξη (ΕΕ C 243 της 27.6.2022, σ. 1).

([7]) Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1263 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2024, σχετικά με τον αποτελεσματικό συντονισμό των οικονομικών πολιτικών και την πολυμερή δημοσιονομική εποπτεία και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου (ΕΕ L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj).

([8]) Σύσταση (ΕΕ) 2021/1004 του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 2021, για τη θέσπιση ευρωπαϊκής εγγύησης για τα παιδιά (ΕΕ L 223 της 22.6.2021, σ. 14, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2021/1004/oj).

([9]) Σύσταση του Συμβουλίου, της 29ης Νοεμβρίου 2021, σχετικά με τη μεικτή μάθηση για πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση υψηλής ποιότητας και χωρίς αποκλεισμούς (ΕΕ C 504 της 14.12.2021, σ. 21).

([10]) Σύσταση του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 2022, σχετικά με τη δημιουργία γεφυρών για αποτελεσματική ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (ΕΕ C 160 της 13.4.2022, σ. 1).

([11]) Σύσταση του Συμβουλίου, της 16ης Ιουνίου 2022, σχετικά με τη μάθηση για την πράσινη μετάβαση και τη βιώσιμη ανάπτυξη (ΕΕ C 243 της 27.6.2022, σ. 1), σύσταση του Συμβουλίου, της 16ης Ιουνίου 2022, σχετικά με μια ευρωπαϊκή προσέγγιση για τα μικροδιαπιστευτήρια για τη διά βίου μάθηση και την απασχολησιμότητα (ΕΕ C 243 της 27.6.2022, σ. 10), σύσταση του Συμβουλίου, της 16ης Ιουνίου 2022, για τους ατομικούς λογαριασμούς μάθησης (ΕΕ C 243 της 27.6.2022, σ. 26) και σύσταση του Συμβουλίου, της 16ης Ιουνίου 2022, σχετικά με τη διασφάλιση δίκαιης μετάβασης προς την κλιματική ουδετερότητα (ΕΕ C 243 της 27.6.2022, σ. 35).

([12]) Σύσταση του Συμβουλίου, της 28ης Νοεμβρίου 2022, σχετικά με δρόμους προς τη σχολική επιτυχία και για την αντικατάσταση της σύστασης του Συμβουλίου, της 28ης Ιουνίου 2011, σχετικά με πολιτικές για τη μείωση της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου (ΕΕ C 469 της 9.12.2022, σ. 1).

([13]) Σύσταση του Συμβουλίου, της 8ης Δεκεμβρίου 2022, σχετικά με την πρόσβαση σε οικονομικά προσιτή και υψηλής ποιότητας μακροχρόνια φροντίδα (ΕΕ C 476 της 15.12.2022, σ. 1) και σύσταση του Συμβουλίου, της 8ης Δεκεμβρίου 2022, σχετικά με την προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα: οι στόχοι της Βαρκελώνης για το 2030 (ΕΕ C 484 της 20.12.2022, σ. 1).

([14]) Σύσταση του Συμβουλίου, της 30ής Ιανουαρίου 2023, σχετικά με επαρκές ελάχιστο εισόδημα που διασφαλίζει την ενεργό ένταξη (ΕΕ C 41 της 3.2.2023, σ. 1).

([15]) Σύσταση του Συμβουλίου, της 12ης Ιουνίου 2023, για την ενίσχυση του κοινωνικού διαλόγου στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ C, C/2023/1389, 6.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/1389/oj).

([16]) Σύσταση του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2023, για την ανάπτυξη των συνθηκών-πλαίσιο για την κοινωνική οικονομία (ΕΕ C, C/2023/1344, 29.11.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/1344/oj).

([17]) Σύσταση (ΕΕ) 2021/402 της Επιτροπής, της 4ης Μαρτίου 2021, σχετικά με την αποτελεσματική ενεργό στήριξη της απασχόλησης μετά την κρίση της νόσου COVID-19 (EASE) (ΕΕ L 80 της 8.3.2021, σ. 1).

([18]) Ψήφισμα του Συμβουλίου περί στρατηγικού πλαισίου για την ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης με στόχο τον Ευρωπαϊκό Χώρο Εκπαίδευσης και πέραν αυτού (2021-2030) (ΕΕ C 66 της 26.2.2021, σ. 1).

στην ΕΕ: σχέδιο δράσης», και της 5ης Μαρτίου 2025 με τίτλο «Μια Ένωση Δεξιοτήτων», τις αποφάσεις (ΕΕ) 2021/2316 ([19]) και (ΕΕ) 2023/936 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([20]), και τις οδηγίες (ΕΕ) 2022/2041 ([21]), (ΕΕ) 2022/2381 ([22]), (ΕΕ) 2023/970 ([23]) και (ΕΕ) 2024/2831 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([24]).

(6) Το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο συνδυάζει διάφορα μέσα σε ένα γενικό πλαίσιο με στόχο τον ολοκληρωμένο πολυμερή συντονισμό και την εποπτεία των οικονομικών πολιτικών και των πολιτικών απασχόλησης εντός της Ένωσης. Το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο αποτελεί βασικό εργαλείο για την πραγμάτωση των προτεραιοτήτων που ορίζονται στην Πυξίδα Ανταγωνιστικότητας, το οποίο παρέχει πλαίσιο για την τόνωση της ανταγωνιστικότητας, με τη γεφύρωση του χάσματος καινοτομίας, την απανθρακοποίηση της οικονομίας της Ένωσης, τη μείωση των υπερβολικών εξαρτήσεων και την αύξηση της ασφάλειας, και το οποίο καθορίζει οριζόντιους παράγοντες διευκόλυνσης που περιλαμβάνουν δεξιότητες, ποιοτικές θέσεις εργασίας και κοινωνική δικαιοσύνη. Το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο ενσωματώνει τις αρχές του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων, ο οποίος διακηρύχθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Επιτροπή τον Νοέμβριο του 2017 ([25]) («ευρωπαϊκός πυλώνας κοινωνικών δικαιωμάτων»), και του πίνακα κοινωνικών αποτελεσμάτων, που αποτελεί το εργαλείο παρακολούθησης του πυλώνα, καθιστώντας παράλληλα δυνατή την ανάλυση των κινδύνων και των προκλήσεων για την ανοδική κοινωνική σύγκλιση στην Ένωση και προβλέπει στενή συνεργασία με τους κοινωνικούς εταίρους, την κοινωνία των πολιτών και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη. Το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο στηρίζει επίσης την επίτευξη των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης που θεσπίστηκαν από τα Ηνωμένα Έθνη. Οι οικονομικές και κοινωνικές πολιτικές της Ένωσης και των κρατών μελών και οι πολιτικές τους για την απασχόληση θα πρέπει να συμβαδίζουν με τη δίκαιη μετάβαση της Ένωσης σε μια κλιματικά ουδέτερη, περιβαλλοντικά βιώσιμη και ψηφιακή οικονομία, να βελτιώνουν την ανταγωνιστικότητα και την παραγωγικότητα, να εξασφαλίζουν ικανοποιητικές συνθήκες εργασίας, να προωθούν την καινοτομία, να προάγουν τη δημοκρατία στην εργασία, τον κοινωνικό διάλογο, την κοινωνική δικαιοσύνη, τις ίσες ευκαιρίες και την ανοδική κοινωνικοοικονομική σύγκλιση, να αντιμετωπίζουν τις περιφερειακές και λοιπές ανισότητες και να καταπολεμούν τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό.

(7) Η κλιματική αλλαγή και άλλες προκλήσεις που σχετίζονται με το περιβάλλον, η ανάγκη να διασφαλιστεί μια δίκαιη πράσινη μετάβαση, ενεργειακή ανεξαρτησία και ενισχυμένη ανταγωνιστικότητα των βιομηχανιών μηδενικών καθαρών εκπομπών, καθώς και τεχνολογική κυριαρχία, και η ανάγκη να αυξηθούν οι αμυντικές δαπάνες και να διασφαλιστεί η ανοικτή στρατηγική αυτονομία της Ευρώπης, καθώς και οι δημογραφικές αλλαγές και η ανάπτυξη της ψηφιοποίησης, συμπεριλαμβανομένων της τεχνητής νοημοσύνης, της αλγοριθμικής διαχείρισης, της οικονομίας των πλατφορμών και της τηλεργασίας μεταμορφώνουν ριζικά τις οικονομίες και τις κοινωνίες στην Ένωση. Η Ένωση και τα κράτη μέλη της θα πρέπει να συνεργαστούν για την αποτελεσματική και προδραστική αντιμετώπιση αυτών των διαρθρωτικών εξελίξεων και την προσαρμογή των υφιστάμενων συστημάτων, βάσει των αναγκών, αναγνωρίζοντας τη στενή αλληλεξάρτηση των οικονομιών, των αγορών εργασίας και των συναφών πολιτικών των κρατών μελών. Προς τούτο απαιτείται συντονισμένη, φιλόδοξη και αποτελεσματική δράση πολιτικής τόσο σε ενωσιακό όσο και σε εθνικό επίπεδο, με παράλληλη αναγνώριση του ρόλου των κοινωνικών εταίρων, όπως προβλέπεται από τη ΣΛΕΕ και με τις διατάξεις του ενωσιακού δικαίου σχετικά με την οικονομική διακυβέρνηση, και με συνεκτίμηση του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων. Η εν λόγω δράση πολιτικής θα πρέπει να περιλαμβάνει προώθηση των βιώσιμων επενδύσεων σε όλες τις περιφέρειες της Ένωσης, ανανέωση της δέσμευσης για κατάλληλη αλληλουχία μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων που θα βελτιώσουν τη βιώσιμη και συμπεριληπτική οικονομική ανάπτυξη, δεξιότητες, προώθηση ποιοτικών θέσεων εργασίας, της παραγωγικότητας, της ανταγωνιστικότητας, των δίκαιων συνθηκών εργασίας, κοινωνική και εδαφική συνοχή, ανοδική κοινωνικοοικονομική σύγκλιση, ανθεκτικότητα και άσκηση δημοσιονομικής ευθύνης. Θα πρέπει να παρέχεται στήριξη από τα υφιστάμενα χρηματοδοτικά προγράμματα της Ένωσης, και ιδίως από τον μηχανισμό ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([26]), και τα ταμεία της πολιτικής συνοχής, όπως το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, που ιδρύθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1057 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([27]), και το

([19]) Απόφαση (ΕΕ) 2021/2316 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 2021, σχετικά με το ευρωπαϊκό έτος Νεολαίας (2022) (ΕΕ L 462 της 28.12.2021, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/2316/oj).

([20]) Απόφαση (ΕΕ) 2023/936 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 10ης Μαΐου 2023, σχετικά με το ευρωπαϊκό έτος Δεξιοτήτων (ΕΕ L 125 της 11.5.2023, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2023/936/oj).

([21]) Οδηγία (ΕΕ) 2022/2041 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Οκτωβρίου 2022, για επαρκείς κατώτατους μισθούς στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ L 275 της 25.10.2022, σ. 33, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2041/oj).

([22]) Οδηγία (ΕΕ) 2022/2381 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Νοεμβρίου 2022, σχετικά με τη βελτίωση της ισόρροπης εκπροσώπησης των φύλων σε θέσεις διευθυντικών στελεχών των εισηγμένων εταιρειών και σχετικά μέτρα (ΕΕ L 315 της 7.12.2022, σ. 44, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2381/oj).

([23]) Οδηγία (ΕΕ) 2023/970 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 10ης Μαΐου 2023, για την ενίσχυση της εφαρμογής της αρχής της ισότητας της αμοιβής μεταξύ ανδρών και γυναικών για όμοια εργασία ή για εργασία της αυτής αξίας μέσω της μισθολογικής διαφάνειας και μηχανισμών επιβολής (ΕΕ L 132 της 17.5.2023, σ. 21, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2023/970/oj).

([24]) Οδηγία (ΕΕ) 2024/2831 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2024, για τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας των εργαζομένων σε πλατφόρμες (ΕΕ L, 2024/2831, 11.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/2831/oj).

([25]) Διοργανική διακήρυξη για τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων (ΕΕ C 428 της 13.12.2017, σ. 10).

([26]) Κανονισμός (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Φεβρουαρίου 2021, για τη θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ΕΕ L 57 της 18.2.2021, σ. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

([27]) Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1057 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2021, για την ίδρυση του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου+ (ΕΚΤ+) και καταργήσεως του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1296/2013 (ΕΕ L 231 της 30.6.2021, σ. 21, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1057/oj).

Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, που διέπεται από τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1058 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([28]), καθώς και από το Κοινωνικό Ταμείο για το Κλίμα, που συστάθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2023/955 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([29]), και το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1056 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([30]). Τα μέτρα πολιτικής θα πρέπει να συνδυάζουν μέτρα από την πλευρά της προσφοράς και από την πλευρά της ζήτησης, και να λαμβάνουν παράλληλα υπόψη τις επιπτώσεις αυτών των μέτρων στην οικονομία, το περιβάλλον, την απασχόληση και την κοινωνία.

(8) Ο ευρωπαϊκός πυλώνας κοινωνικών δικαιωμάτων καθορίζει είκοσι αρχές και δικαιώματα για τη στήριξη της δίκαιης και αποδοτικής λειτουργίας των αγορών εργασίας και των συστημάτων κοινωνικής πρόνοιας, με την εξής διάρθρωση σε τρεις κατηγορίες: ίσες ευκαιρίες και πρόσβαση στην αγορά εργασίας, δίκαιοι όροι εργασίας και κοινωνική προστασία και ένταξη. Οι εν λόγω αρχές και τα εν λόγω δικαιώματα παρέχουν στρατηγικές κατευθύνσεις στην Ένωση, εξασφαλίζοντας ότι οι μεταβάσεις στην κλιματική ουδετερότητα, την περιβαλλοντική βιωσιμότητα και την ψηφιοποίηση καθώς και ο αντίκτυπος της δημογραφικής αλλαγής διαπνέονται από κοινωνική δικαιοσύνη και ισοτιμία και διαφυλάσσουν την εδαφική συνοχή. Ο ευρωπαϊκός πυλώνας κοινωνικών δικαιωμάτων, μαζί με τον πίνακα κοινωνικών αποτελεσμάτων που τον συνοδεύει, συνιστούν κατευθυντήριες γραμμές για την παρακολούθηση των επιδόσεων των κρατών μελών στους τομείς της απασχόλησης και των δεξιοτήτων, καθώς και των κοινωνικών επιδόσεών τους, συμπεριλαμβανομένης της ανοδικής κοινωνικής σύγκλισης στην Ένωση στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, για την προώθηση των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο και τον συγκερασμό πτυχών της σημερινής σύγχρονης οικονομίας που αφορούν την κοινωνία και την αγορά, μεταξύ άλλων μέσω της προώθησης της κοινωνικής οικονομίας. Στις 4 Μαρτίου 2021 η Επιτροπή εξέδωσε σχέδιο δράσης για την υλοποίηση του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων («σχέδιο δράσης»), το οποίο περιλαμβάνει φιλόδοξους αλλά ρεαλιστικούς πρωταρχικούς στόχους της Ένωσης για το 2030 όσον αφορά την απασχόληση (ότι τουλάχιστον το 78 % του πληθυσμού ηλικίας 20-64 ετών θα πρέπει να απασχολείται), τις δεξιότητες (ότι τουλάχιστον το 60 % όλων των ενηλίκων θα πρέπει να συμμετέχει σε κατάρτιση κάθε χρόνο) και τη μείωση της φτώχειας (ότι τουλάχιστον 15 εκατομμύρια λιγότερα άτομα θα πρέπει να διατρέχουν κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού, συμπεριλαμβανομένων πέντε εκατομμυρίων παιδιών) («πρωταρχικοί στόχοι της Ένωσης για το 2030»), καθώς και συμπληρωματικούς επιμέρους στόχους, όπως επίσης και τον αναθεωρημένο πίνακα κοινωνικών αποτελεσμάτων.

(9) Όπως αναγνώρισαν οι αρχηγοί κρατών ή κυβερνήσεων στην κοινωνική σύνοδο κορυφής του Πόρτο στις 8 Μαΐου 2021 («σύνοδος κορυφής του Πόρτο»), η υλοποίηση του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων θα ενισχύσει την πορεία της Ένωσης προς μια ψηφιακή, πράσινη και δίκαιη μετάβαση, και θα συμβάλει στην επίτευξη ανοδικής κοινωνικοοικονομικής σύγκλισης και στην αντιμετώπιση των δημογραφικών προκλήσεων. Οι αρχηγοί κρατών ή κυβερνήσεων τόνισαν ότι η κοινωνική διάσταση, ο κοινωνικός διάλογος και η ενεργός συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων βρίσκονται στο επίκεντρο μιας άκρως ανταγωνιστικής κοινωνικής οικονομίας της αγοράς και εξέφρασαν την ικανοποίησή τους για τους νέους πρωταρχικούς στόχους της Ένωσης. Δήλωσαν δε ότι είναι αποφασισμένοι, όπως ορίζεται στο στρατηγικό θεματολόγιο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου για την περίοδο 2019-2024, να συνεχίσουν να εμβαθύνουν την υλοποίηση του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τις αντίστοιχες αρμοδιότητες και τις αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας. Τέλος, τόνισαν ότι είναι σημαντικό να παρακολουθείται στενά, αλλά και σε υψηλότατο επίπεδο, η πρόοδος που έχει επιτευχθεί όσον αφορά την υλοποίηση του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων και των πρωταρχικών στόχων της Ένωσης για το 2030.

(10) Οι πρωταρχικοί στόχοι της Ένωσης για το 2030 επικροτήθηκαν από τους αρχηγούς κρατών ή κυβερνήσεων κατά την κοινωνική σύνοδο κορυφής του Πόρτο και στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Ιουνίου του 2021. Συμβάλλουν, σε συνδυασμό με τον πίνακα κοινωνικών αποτελεσμάτων, στην παρακολούθηση της προόδου ως προς την εφαρμογή των αρχών του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων εντός του πλαισίου συντονισμού της πολιτικής του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου. Επιπλέον, στην κοινωνική σύνοδο κορυφής του Πόρτο τα κράτη μέλη κλήθηκαν να θέσουν φιλόδοξους εθνικούς στόχους οι οποίοι, λαμβανομένου δεόντως υπόψη του σημείου εκκίνησης κάθε κράτους μέλους, θα πρέπει να συμβάλουν επαρκώς στην επίτευξη των πρωταρχικών στόχων της Ένωσης για το 2030. Η παρακολούθηση της υλοποίησης του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων και της προόδου όσον αφορά τους πρωταρχικούς στόχους της Ένωσης και τους εθνικούς στόχους για το 2030 περιλαμβάνεται στην κοινή έκθεση για την απασχόληση, που εγκρίθηκε από το Συμβούλιο τον Μάρτιο του 2025 («κοινή έκθεση για την απασχόληση του 2025») και ενσωματώνεται στα εργαλεία παρακολούθησης του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου. Από την έκδοση του 2024 ([31]) και μετά, η κοινή έκθεση για την απασχόληση περιέχει «ανάλυση πρώτου σταδίου ανά χώρα» σχετικά με τους δυνητικούς κινδύνους για την ανοδική κοινωνική σύγκλιση σύμφωνα με το πλαίσιο κοινωνικής σύγκλισης, η οποία προσδιορίζει τα κράτη μέλη που αντιμετωπίζουν δυνητικούς κινδύνους που πρέπει να εξεταστούν σε διεξοδικότερη «ανάλυση δεύτερου σταδίου». Στην κοινή έκθεση για την απασχόληση του 2025 προσδιορίστηκαν αρχικά 10 κράτη μέλη, και το συμπέρασμα της διεξοδικότερης ανάλυσης έδειξε ότι οι συνολικές προκλήσεις δεν επιβεβαιώθηκαν για όλα τα κράτη μέλη.

([28]) Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1058 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2021, για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ταμείο Συνοχής (ΕΕ L 231 της 30.6.2021, σ. 60, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1058/oj).

([29]) Κανονισμός (ΕΕ) 2023/955 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 10ης Μαΐου 2023, για τη σύσταση Κοινωνικού Ταμείου για το Κλίμα και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060 (ΕΕ L 130 της 16.5.2023, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/955/oj).

([30]) Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1056 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2021, για τη θέσπιση του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης (ΕΕ L 231 της 30.6.2021, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1056/oj).

([31]) Τον Ιούνιο του 2023, κατά τη σύνοδο του Συμβουλίου (σύνθεση EPSCO), πραγματοποιήθηκαν συζητήσεις σχετικά με ένα πλαίσιο κοινωνικής σύγκλισης, με συμβολή υπό μορφή βασικών μηνυμάτων από την Επιτροπή Απασχόλησης (EMCO) και την Επιτροπή Κοινωνικής Προστασίας (SPC), με βάση τις εργασίες που διεξήγαγε η ειδική κοινή ομάδα εργασίας EMCO-SPC από τον Οκτώβριο του 2022 έως τον Μάιο του 2023. Η κοινή έκθεση για την απασχόληση του 2024 περιλάμβανε, για πρώτη φορά, σε πιλοτική βάση, ανάλυση πρώτου σταδίου ανά χώρα σχετικά με τους δυνητικούς κινδύνους για την ανοδική κοινωνική σύγκλιση.

(11) Μετά τη ρωσική εισβολή στην Ουκρανία, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καταδίκασε, στα συμπεράσματά του της 24ης Φεβρουαρίου 2022, τις ενέργειες της Ρωσίας, οι οποίες επιδιώκουν να υπονομεύσουν την ευρωπαϊκή και παγκόσμια ασφάλεια και σταθερότητα, και εξέφρασε την αλληλεγγύη του προς τον ουκρανικό λαό, υπογραμμίζοντας την παραβίαση από τη Ρωσία του διεθνούς δικαίου και των αρχών του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών. Στο τρέχον πλαίσιο, η προσωρινή προστασία, όπως παρέχεται με την εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2022/382 του Συμβουλίου ([32]) και παρατείνεται με την εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2024/1836 του Συμβουλίου ([33]), προσφέρει βοήθεια εντός της Ένωσης για εκτοπισθέντες από την Ουκρανία και τους επιτρέπει να απολαμβάνουν ένα ελάχιστο επίπεδο δικαιωμάτων σε ολόκληρη την Ένωση το οποίο προσφέρει επαρκή προστασία. Τα άτομα που έχουν εκτοπιστεί από την Ουκρανία, με τη συμμετοχή τους στις αγορές εργασίας της Ένωσης, μπορούν να συνεχίσουν να συμβάλουν στην ενίσχυση της οικονομίας της Ένωσης και να βοηθήσουν στη στήριξη της χώρας τους και του λαού τους. Στο μέλλον, η πείρα και οι δεξιότητες που θα αποκτήσουν μπορούν να συμβάλουν στην ανοικοδόμηση της Ουκρανίας. Για τα ασυνόδευτα παιδιά και τους εφήβους, η προσωρινή προστασία παρέχει το δικαίωμα επιτροπείας και πρόσβασης στην εκπαίδευση και φροντίδα παιδιών. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να συνεχίσουν να εξασφαλίζουν τη συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων στον σχεδιασμό, την εφαρμογή και την αξιολόγηση των μέτρων πολιτικής που αποσκοπούν στην αντιμετώπιση των προκλήσεων όσον αφορά την απασχόληση και τις δεξιότητες, συμπεριλαμβανομένης της αναγνώρισης των τυπικών προσόντων των εκτοπισθέντων από την Ουκρανία. Οι κοινωνικοί εταίροι διαδραματίζουν καίριο ρόλο στον μετριασμό των επιπτώσεων του εν λόγω πολέμου όσον αφορά τη διατήρηση της απασχόλησης και της παραγωγής.

(12) Οι μεταρρυθμίσεις στην αγορά εργασίας, συμπεριλαμβανομένων των εθνικών μηχανισμών αναπροσαρμογής των μισθών, θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις εθνικές πρακτικές κοινωνικού διαλόγου και συλλογικών διαπραγματεύσεων, καθώς και την αυτονομία των κοινωνικών εταίρων, με στόχο την εξασφάλιση δίκαιων μισθών που θα εγγυώνται αξιοπρεπές βιοτικό επίπεδο, μεταξύ άλλων και κατά τη συνταξιοδότηση, βιώσιμη ανάπτυξη και ανοδική κοινωνικοοικονομική σύγκλιση. Τέτοιου είδους μεταρρυθμίσεις θα πρέπει να δίνουν τη δυνατότητα να μελετηθούν εκτενώς οι κοινωνικοοικονομικοί παράγοντες, όπως οι βελτιώσεις ως προς τη βιωσιμότητα, την ανταγωνιστικότητα, την καινοτομία, η προώθηση ποιοτικών θέσεων εργασίας, οι δίκαιες συνθήκες εργασίας, η δημοκρατία στην εργασία, η ισότητα των φύλων, η πρόληψη και η μείωση της εργασιακής φτώχειας, η ποιοτική εκπαίδευση, η κατάρτιση και οι δεξιότητες, η δημόσια υγεία, η κοινωνική προστασία και ένταξη, η δημογραφική αλλαγή και η προώθηση των επικουρικών συντάξεων και των πραγματικών εισοδημάτων. Η σημασία του κοινωνικού διαλόγου για την αντιμετώπιση των προκλήσεων στον κόσμο της εργασίας, όπως των ελλείψεων εργατικού δυναμικού και δεξιοτήτων, επιβεβαιώθηκε εκ νέου στη σύνοδο κορυφής του Val Duchesse το 2024 και στο σύμφωνο για τον ευρωπαϊκό κοινωνικό διάλογο που υπογράφηκε τον Μάρτιο του 2025.

(13) Ο μηχανισμός ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και άλλα ταμεία της Ένωσης στηρίζουν τα κράτη μέλη στην υλοποίηση μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων που συνάδουν με τις προτεραιότητες της Ένωσης, καθιστώντας τις οικονομίες και τις κοινωνίες εντός της Ένωσης πιο βιώσιμες και ανθεκτικές και καλύτερα προετοιμασμένες για την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση. Ο επιθετικός πόλεμος της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας έχει επιδεινώσει περαιτέρω τις προϋπάρχουσες κοινωνικοοικονομικές προκλήσεις, όπως η ενεργειακή φτώχεια, μέσω της αύξησης της τιμής της ενέργειας, ενώ οι αβεβαιότητες στο παγκόσμιο εμπόριο και, ευρύτερα, εκείνες που προκύπτουν από το γεωπολιτικό πλαίσιο θέτουν σε κίνδυνο την ανάπτυξη. Τα κράτη μέλη και η Ένωση θα πρέπει να συνεχίσουν να διασφαλίζουν ότι οι κοινωνικές, εργασιακές και οικονομικές επιπτώσεις μετριάζονται και ότι οι μεταβάσεις διαπνέονται από κοινωνική δικαιοσύνη και ισοτιμία, δεδομένου μάλιστα του ότι η αυξημένη ανοικτή στρατηγική αυτονομία και η επιτάχυνση της πράσινης μετάβασης θα συμβάλουν στη μείωση της εξάρτησης από τις εισαγωγές ενέργειας και από άλλα στρατηγικά προϊόντα και τεχνολογίες. Η ενίσχυση της ανθεκτικότητας και η επιδίωξη μιας συμπεριληπτικής κοινωνίας στην οποία οι άνθρωποι προστατεύονται, έχουν τη δυνατότητα να προβλέπουν και να διαχειρίζονται τις αλλαγές και είναι σε θέση να συμμετέχουν ενεργά στην κοινωνία και την οικονομία είναι ουσιαστικής σημασίας.

(14) Απαιτείται ένα συνεκτικό σύνολο ενεργητικών πολιτικών για την αγορά εργασίας, το οποίο θα αποτελείται από προσωρινά και στοχευμένα κίνητρα πρόσληψης και μετάβασης σε άλλες θέσεις εργασίας, πολιτικές για τις δεξιότητες, συμπεριλαμβανομένης της μάθησης για την πράσινη μετάβαση και τη βιώσιμη ανάπτυξη, και στοχευμένες, αποτελεσματικές και προσαρμόσιμες υπηρεσίες απασχόλησης, για τη στήριξη της ένταξης στην αγορά εργασίας και των μεταβάσεων σε άλλες θέσεις εργασίας. Είναι σημαντικό, ως εκ τούτου, να αξιοποιηθεί πλήρως το ανεκμετάλλευτο δυναμικό της αγοράς εργασίας, μεταξύ άλλων με τη διατήρηση των εργαζομένων μεγαλύτερης ηλικίας και την προώθηση ευέλικτων διαδρομών συνταξιοδότησης, σύμφωνα με την προσέγγιση της ενεργητικής ένταξης και υπό το πρίσμα του πράσινου και του ψηφιακού μετασχηματισμού, όπως επισημαίνεται, μεταξύ άλλων, στη διακήρυξη της La Hulpe του 2024 για το μέλλον του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων ([34]). Θα πρέπει να διασφαλιστούν κατάλληλες συνθήκες εργασίας και υγεία και ασφάλεια στην εργασία, συμπεριλαμβανομένης τόσο της σωματικής όσο και της ψυχικής υγείας των εργαζομένων.

([32]) Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2022/382 του Συμβουλίου, της 4ης Μαρτίου 2022, που διαπιστώνει την ύπαρξη μαζικής εισροής εκτοπισθέντων από την Ουκρανία κατά την έννοια του άρθρου 5 της οδηγίας 2001/55/ΕΚ και έχει ως αποτέλεσμα την εφαρμογή προσωρινής προστασίας (ΕΕ L 71 της 4.3.2022, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2022/382/oj).

([33]) Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2024/1836 του Συμβουλίου, της 25ης Ιουνίου 2024, για την παράταση της προσωρινής προστασίας, όπως θεσπίστηκε με την εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2022/382 (ΕΕ L, 2024/1836, 3.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/1836/oj).

([34]) Υπογράφηκε από το Βασίλειο του Βελγίου εξ ονόματος 25 κρατών μελών.

(15) Θα πρέπει να αντιμετωπιστούν οι διακρίσεις σε όλες τις μορφές τους, να διασφαλιστεί η ισότητα των φύλων και να υποστηριχθεί η απασχόληση των ομάδων που υποεκπροσωπούνται στην αγορά εργασίας. Θα πρέπει να εξασφαλιστούν ίση πρόσβαση και ίσες ευκαιρίες για όλους και να μειωθούν η φτώχεια και ο κοινωνικός αποκλεισμός, ιδίως των παιδιών, των ατόμων με αναπηρία και των Ρομά, ιδίως με τη διασφάλιση της αποτελεσματικής λειτουργίας των αγορών εργασίας και κατάλληλων και συμπεριληπτικών συστημάτων κοινωνικής προστασίας, όπως προβλέπεται στις συστάσεις του Συμβουλίου της 8ης Νοεμβρίου 2019 ([35]) και της 30ής Ιανουαρίου 2023 ([36]). Επιπλέον, θα πρέπει να αρθούν τα εμπόδια στη συμπεριληπτική και τη μελλοντοστραφή, υψηλής ποιότητας εκπαίδευση, κατάρτιση, διά βίου μάθηση και συμμετοχή στην αγορά εργασίας. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να επενδύσουν στην προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα, σύμφωνα με τη σύσταση (ΕΕ) 2021/1004 του Συμβουλίου ([37]) και τη σύσταση σχετικά με τους «στόχους της Βαρκελώνης για το 2030» ([38]), ώστε η επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση να καταστεί ελκυστικότερη και συμπεριληπτικότερη, σύμφωνα με τη σύσταση του Συμβουλίου της 24ης Νοεμβρίου 2020 ([39]), και στις ψηφιακές και πράσινες δεξιότητες, σύμφωνα με το σχέδιο δράσης για την ψηφιακή εκπαίδευση και τις συστάσεις σχετικά με τη μάθηση για την πράσινη μετάβαση και τη βιώσιμη ανάπτυξη και σχετικά με τους δρόμους προς τη σχολική επιτυχία. Η πρόσβαση σε οικονομικά προσιτή και κατάλληλη στέγαση, μεταξύ άλλων μέσω κοινωνικής στέγασης, αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για τη διασφάλιση ίσων ευκαιριών. Η έλλειψη στέγης θα πρέπει να αντιμετωπιστεί, ιδίως μέσω μέτρων πρόληψης και με την προώθηση της πρόσβασης σε μόνιμη στέγαση και την παροχή ενισχυτικών υποστηρικτικών υπηρεσιών με βάση έννοιες όπως η ««προτεραιότητα στη στέγαση». Η έγκαιρη και ισότιμη πρόσβαση σε οικονομικά προσιτή και υψηλής ποιότητας μακροχρόνια φροντίδα, σύμφωνα με τη σύσταση του Συμβουλίου της 8ης Δεκεμβρίου 2022 ([40]), καθώς και σε υπηρεσίες ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, συμπεριλαμβανομένης της προαγωγής της πρόληψης και της υγείας, είναι ιδιαίτερα σημαντικές υπό το πρίσμα δυνητικών μελλοντικών κινδύνων για την υγεία και σε ένα πλαίσιο γήρανσης των κοινωνιών. Οι δυνατότητες των ατόμων με αναπηρία να συμβάλλουν στην οικονομική μεγέθυνση και την κοινωνική ανάπτυξη θα πρέπει να αξιοποιηθούν περισσότερο, σύμφωνα με τη στρατηγική για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία, με την οποία κλήθηκαν τα κράτη μέλη να θέσουν στόχους όσον αφορά την απασχόληση και τη μάθηση ενηλίκων για άτομα με αναπηρία. Το στρατηγικό πλαίσιο της ΕΕ για τους Ρομά ([41]), το οποίο εκτίθεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής, της 7ης Οκτωβρίου 2020, με τίτλο «Μια Ένωση ισότητας: στρατηγικό πλαίσιο της ΕΕ για την ισότητα, την ένταξη και τη συμμετοχή των Ρομά» και στη σύσταση του Συμβουλίου, της 12ης Μαρτίου 2021, για την ισότητα, την ένταξη και τη συμμετοχή των Ρομά, τονίζει την ικανότητα εντός των περιθωριοποιημένων κοινοτήτων Ρομά για μείωση των ελλείψεων εργατικού δυναμικού και δεξιοτήτων και αποσκοπεί στη μείωση του χάσματος απασχόλησης μεταξύ των κοινοτήτων Ρομά και του γενικού πληθυσμού τουλάχιστον στο μισό. Οι νέες τεχνολογίες και οι εξελισσόμενοι χώροι εργασίας σε ολόκληρη την Ένωση δίνουν τη δυνατότητα για πιο ευέλικτες εργασιακές ρυθμίσεις, καθώς και μεγαλύτερη παραγωγικότητα και καλύτερη ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής, ενώ συμβάλλουν στις πράσινες δεσμεύσεις της Ένωσης. Οι εν λόγω εξελίξεις δημιουργούν επίσης νέες προκλήσεις στις αγορές εργασίας, επηρεάζοντας τις συνθήκες εργασίας, την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία και την αποτελεσματική πρόσβαση των εργαζομένων και των αυτοαπασχολούμενων σε κατάλληλη κοινωνική προστασία. Τα κράτη μέλη, σε συνεργασία με τους κοινωνικούς εταίρους, θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι νέες μορφές οργάνωσης της εργασίας μετουσιώνονται σε ποιοτικές θέσεις εργασίας και σε κατάλληλους υγιεινούς και ασφαλείς χώρους εργασίας και συνθήκες εργασίας, καθώς και σε ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής, ενεργό και υγιή γήρανση, ενώ τηρούν τα καθιερωμένα εργασιακά και κοινωνικά δικαιώματα και ενισχύουν το ευρωπαϊκό κοινωνικό μοντέλο.

(16) Οι ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές θα πρέπει να χρησιμεύσουν ως βάση για τις ανά χώρα συστάσεις που απευθύνει το Συμβούλιο στα κράτη μέλη. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να αξιοποιήσουν πλήρως το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, τον μηχανισμό ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, καθώς και άλλα ταμεία της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένου του Κοινωνικού Ταμείου για το Κλίμα, του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης και του InvestEU που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/523 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([42]), καθώς και το Μέσο Τεχνικής Υποστήριξης, αποσκοπώντας στην προώθηση της ποιοτική απασχόλησης και των κοινωνικών επενδύσεων, την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού, την καταπολέμηση των διακρίσεων, τη διασφάλιση της προσβασιμότητας και της ένταξης, καθώς και την προώθηση ευκαιριών για αναβάθμιση των δεξιοτήτων και επανειδίκευση του εργατικού δυναμικού, τη διά βίου μάθηση και την εκπαίδευση και κατάρτιση υψηλής ποιότητας για όλους, συμπεριλαμβανομένων του ψηφιακού γραμματισμού και των ψηφιακών δεξιοτήτων, προκειμένου να αποκτήσουν οι πολίτες τις γνώσεις και τα προσόντα που απαιτούνται για μια ψηφιακή, πράσινη και ανταγωνιστική οικονομία. Οι τροποποιήσεις που

([35]) Σύσταση του Συμβουλίου, της 8ης Νοεμβρίου 2019, σχετικά με την πρόσβαση στην κοινωνική προστασία για τους εργαζομένους και τους αυτοαπασχολουμένους (ΕΕ C 387 της 15.11.2019, σ. 1).

([36]) Σύσταση του Συμβουλίου, της 30ής Ιανουαρίου 2023, σχετικά με επαρκές ελάχιστο εισόδημα που διασφαλίζει την ενεργό ένταξη (ΕΕ C 41 της 3.2.2023, σ. 1).

([37]) Σύσταση (ΕΕ) 2021/1004 του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 2021, για τη θέσπιση ευρωπαϊκής εγγύησης για τα παιδιά (ΕΕ L 223 της 22.6.2021, σ. 14, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2021/1004/oj).

([38]) Σύσταση του Συμβουλίου, της 8ης Δεκεμβρίου 2022, σχετικά με την προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα: οι στόχοι της Βαρκελώνης για το 2030 (ΕΕ C 484 της 20.12.2022, σ. 1).

([39]) Σύσταση του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 2020, σχετικά με την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (ΕΕΚ) για βιώσιμη ανταγωνιστικότητα, κοινωνική δικαιοσύνη και ανθεκτικότητα (ΕΕ C 417 της 2.12.2020, σ. 1).

([40]) Σύσταση του Συμβουλίου, της 8ης Δεκεμβρίου 2022, σχετικά με την πρόσβαση σε οικονομικά προσιτή και υψηλής ποιότητας μακροχρόνια φροντίδα (ΕΕ C 476 της 15.12.2022, σ. 1).

([41]) Σύσταση του Συμβουλίου, της 12ης Μαρτίου 2021, για την ισότητα, την ένταξη και τη συμμετοχή των Ρομά (ΕΕ C 93 της 19.3.2021, σ. 1).

([42]) Κανονισμός (ΕΕ) 2021/523 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Μαρτίου 2021, για τη θέσπιση του προγράμματος InvestEU και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2015/1017 (ΕΕ L 107 της 26.3.2021, σ. 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/523/oj).

εισήχθησαν με τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/795 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([43]) και η ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Μια εκσυγχρονισμένη πολιτική συνοχής: ενδιάμεση επανεξέταση» αποσκοπούν στην ευθυγράμμιση της στήριξης που παρέχεται σε νέες στρατηγικές προτεραιότητες, μεταξύ άλλων για την αντιμετώπιση της έλλειψης δεξιοτήτων σε ορισμένους τομείς, όπως ο τομέας ανάπτυξης και παραγωγής κρίσιμων τεχνολογιών, η αμυντική βιομηχανία και οι τομείς που επηρεάζονται από την απανθρακοποίηση και την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση. Τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να αξιοποιήσουν πλήρως το Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση για τους απολυμένους εργαζόμενους που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/691 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([44]) για τη στήριξη των εργαζομένων οι οποίοι έχουν απολυθεί εξαιτίας σημαντικών αναδιαρθρώσεων όπως οι κοινωνικοοικονομικοί μετασχηματισμοί που είναι αποτέλεσμα παγκόσμιων τάσεων και τεχνολογικών και περιβαλλοντικών αλλαγών. Μολονότι οι ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές απευθύνονται στα κράτη μέλη και στην Ένωση, θα πρέπει να εφαρμόζονται σε συνεργασία με όλες τις εθνικές, περιφερειακές και τοπικές αρχές, με τη στενή σύμπραξη των εθνικών κοινοβουλίων, καθώς και των κοινωνικών εταίρων και εκπροσώπων της κοινωνίας των πολιτών.

(17) Η Επιτροπή Απασχόλησης και η Επιτροπή Κοινωνικής Προστασίας θα πρέπει να παρακολουθούν τον τρόπο υλοποίησης των σχετικών πολιτικών υπό το πρίσμα των κατευθυντήριων γραμμών για την απασχόληση, σύμφωνα με τις οικείες εντολές τους δυνάμει των άρθρων 150 και 160 της ΣΛΕΕ, αντίστοιχα. Οι εν λόγω επιτροπές και τα προπαρασκευαστικά όργανα του Συμβουλίου που μετέχουν στον συντονισμό των οικονομικών και κοινωνικών πολιτικών θα πρέπει να συνεργάζονται στενά. Ο διάλογος πολιτικής ανάμεσα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Επιτροπή θα πρέπει να συνεχιστεί, ιδίως όσον αφορά τις κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση.

(18) Ζητήθηκε η γνώμη της Επιτροπής Κοινωνικής Προστασίας,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Οι κατευθυντήριες γραμμές για τις πολιτικές απασχόλησης των κρατών μελών, όπως παρατίθενται στο παράρτημα της απόφασης (ΕΕ) 2024/3134, διατηρούνται για το 2025, και τα κράτη μέλη τις λαμβάνουν υπόψη στις πολιτικές τους για την απασχόληση και στα προγράμματα μεταρρυθμίσεών τους.

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Λουξεμβούργο, 27 Οκτωβρίου 2025.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

J. JENSEN

([43]) Κανονισμός (ΕΕ) 2024/795 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Φεβρουαρίου 2024, για τη θέσπιση της πλατφόρμας στρατηγικών τεχνολογιών για την Ευρώπη (STEP) και την τροποποίηση της οδηγίας 2003/87/ΕΚ και των κανονισμών (ΕΕ) 2021/1058, (ΕΕ) 2021/1056, (ΕΕ) 2021/1057, (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, (ΕΕ) αριθ. 223/2014, (ΕΕ) 2021/1060, (ΕΕ) 2021/523, (ΕΕ) 2021/695, (ΕΕ) 2021/697 και (ΕΕ) 2021/241 (ΕΕ L, 2024/795, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj).

([44]) Κανονισμός (ΕΕ) 2021/691 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Απριλίου 2021, για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση για τους απολυμένους εργαζόμενους (ΕΤΠ) και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1309/2013 (ΕΕ L 153 της 3.5.2021, σ. 48, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/691/oj).